

Edini slovenski dnevnik
 :: v Zedinjenih državah ::
 Velja za vse leto . . . \$3.00
 Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
 :: in the United States ::
 Issued every day except
 Sundays and Holidays :

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
 NO. 284. — ŠTEV. 284. NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 3, 1912. — TOREK, 3. GRUDNA, 1912. VOLUME XX. — LETNIK XX.

Značilna izjava nemškega državnega kancelarja glede stališča Nemčije.

V DRŽAVNEM ZBORU JE IZJAVIL, DA SE NEMCIJA ODLOČNO STAVI NA STRAN AVSTRO-OGRSKE IN ITALIJE! GOVOR NAPERJEN PROTI RUSIJI.

TROZVEZA OBNOVLJENA.

DUNAJSKI POLURADNI LISTI NAGLAŠAJO, DA JE POLOŽAJ SE VEDNO NEIZPREMENJENO KRITIČEN. — RUSIJA MOBILIZIRA. — VOJNI NAČRT AVSTRIJE.

Berolin, Nemčija, 2. dec. — Nemški državni zbor je bil danes napoljen do zadnjega kotička. Naznanjeno je bilo namreč, da nekaj dni prej, da odgovori državni kancelar na neko interpellacijo radi mednarodnega položaja ter zapletljajev, ki so nastali iz balkanske vojne.

Državni kancelar dr. Bethmann-Hollweg je takoj po otvoritvi zasedanja ustal in začel brati svoj govor. Najznačilnejša izjava je pač sledeča: "Zvesti našim dogovorom, se postavimo trdno in odločno na stran Avstro-Ogrske in Italije, ako bi bili interesi teh dežel — za kar pa sedaj ni nobenih znakov — nepadeni od tretje stranke. Potem se bomo borili sama ob rami z našimi zavezniki za naše lastno stališče v Evropi in branili varnost in bodočnost naše lastne domovine. In trdno sem prepričan, da bo imela vlada pri tej politiki za seboj ves narod". Nemški sovinitisti so začeli na to izjavo pleskati ter so priredili kancelarju navdušene ovacije.

Med člani zbornice vlada mnenja, da je jedro kancelarjevega govora naberjena proti Rusiji. — Živahno razpoloženje, ki je zavladalo po dogodkih današnjega dne v zbornici je se povečala, da je bila trozveza obnovljena za nadaljna tri leta.

Dunaj, Avstrija, 2. dec. — Poluradno časopisje zavrača trditve, da bi odjenjala napetost, ampak celo povdarja, da je takozvano srbsko vprašanje še vedno neizpremenjeno kritično.

Inozemskemu uradu blizu stoječi "Fremden-Blatt" pravi, da se naslanja v inozemstvu vladajoče ugodno mnenje v prvi vrsti na hladnokrvne miroljubno politiko Avstro-Ogrske. Vlada dvojne monarhije zasleduje ta politiko, ker računa, da izpolni Evropa njene zahteve.

Cesar Fran Josip je sprejel danes vojneza inspektorja Conrad Hoetzendorfa, ki mu je poročal o uspehu svojega potovanja v Bukarešto.

Petrograd, Rusija, 2. dec. — Glasom izjave ministra za zunanost Sazanova se trudi Rusija na vse moč načine, da prepreči spopad med Avstrijo in Srbijo. Mobilizacijo zaozarja s tem, da je bila potrebna za večjo varnost.

Dunaj, Avstrija, 2. dec. — Kakor poroča "Reichpost", je zbrala Rusija za pasom poljskih trdnjav pol milijona vojakov. Vse poljske polke so poslali v notrino deželo ali pa na Kavkaz. V Galiciji je bilo aretovanih nad 100 ruskih vohunov.

London, Anglija, 2. dec. — Po vsej Galiciji dvigujejo ljudje de-

nar iz hranilnic. Prebivalstvo menja bankovce v kovani denar.

Dunaj, Avstrija, 2. dec. — Čuje se, da je zagrozil avstrijski ministrski predsednik Stueergkh z razpustom državnega zbora, ako ne bodo do 10. dec. sprejete vse tri vojaške predloge v takšni obliki, kakor so bile predložene. Te predloge se nanašajo na dobavo konj, potem na podporo rezervistov za slučaj vojne ter na delo, katerega bi morala opravljati v slučaju vojne vsaka zasebna oseba in občina.

London, Anglija, 3. dec. — Belgirski poročevalce "Chronicle" naznanja obris avstrijskega vojnega načrta in pravi: "Avstrija pripravlja tri armade, dve proti Rusiji in eno proti Srbiji. Prva, severna armada, za obrambo Galicije, bo osredotočena v utrjenem trikotju, od Krakova, Tomačovega in Przemišla. Okoli Lavova in ob meji izkoplje jarke ter prevlečejo velikanse planjave z bodečo žico, da tako zadržijo mogoče prodiranje ruske konjenice.

"Druga, vzhodna armada, se zbira v Transilvaniji in Bukovini ob ruski meji. Tretja, južna armada, bo operirala deloma na jugu Ogrske proti Belgradu in Semendriji, da si izsilijo pot čez Donavo v Morave dolino, in deloma iz Bosnije in Hercegovine proti zapadni srbski meji, Sandžaku ter Novemu Pazaruju".

Avlona, evropska Turčija, 2. dec. — Tukajšnji konzuli Italije in Avstro-Ogrske so naznanili danes v imenu svojih vlad na albanskemu vodji Ismael Kemal beju, da more računati neodvisna Albanija na popolno simpatijo in moralično podporo teh obeh vesil.

Slabo potovanje. Parnik "New York" od ameriške erte je prispel večeraj v tukajšnjo luko. Na morju je moral prestati silen, šest ur trajajoč vihar, ki je zbil tri rešilne čolne, štiri splave, in odvrnil ena vrata. K sreči ni bil nikdo poškodovan.

Bogat lovski plen. Toletna lovška sezona v državi Maine je bila kaj uspešna, kajti vsega skupaj so pobili lovci blizu 12.000 živali. Tudi dvanajst lovec so ustrelili nebrdni lovski tovariši, štirinajst jih je pa bilo ranjenih.

Pravda dinamitarinov. V znani kazenski zadevi proti dinamitnim zarotnikom je državno pravdnštvo zaključilo dokazovanje. Zaslišanih je bilo 549 prič.

Na naši sliki vidite oddelek bolgarskih vojakov pred Čataldžo, ki so izkopal jarek in sedaj precej brezskrbno streljajo na turškega sovraga.

Zasedanje kongresa.

Začelo se je zasedanje 62. kongresa. Predlog za penzijo eks-predsednikov.

Washington, D. C., 2. dec. — Danes opoldan se je sestel 62. kongres k zadnjemu zasedanju. Obe zbornici se niso od zadnjega zasedanja čisto nič izpremenile, spozna se pa lahko iz vsega, da bodo bodočnost marsikaj predugačila. Veliko število postajeda-jaleev, med temi precejšnje šte-tilo dolgoletnih kongresnih članov bo do 4. marca 1913. za vedno izginito iz capitoljskih dvoran. Demokratična staranka, ki je sedaj poplavila celo deželo, bode vrgla iz sedežev tudi "Joe" Cannon in Nicholasa Longwortha. Tudi smrt je bila vzrok precejšnjih izprememb. Senat je izgubil svojega podpredsednika Shermana, senatorja Heyburna iz Idaho in Kaynera iz Maryland. Danes se ni nič posebnega razpravljalo, Senat je izrekel sožalje rodolini umrlega podpredsednika in seja se je preložila na jutrajšnji dan ob 11 uri popoldan. Representant de Forest iz New Yorka je predlagal, da naj se izplača vsakemu prejšnjemu predsedniku \$2000 mesečne pokojnine; njihovim udovam pa \$1000 če se iznova ne omože.

Čedni doktorji. Chicago, Ill., 2. dec. — Danes je prišla tukajšnja policija dr. Nicholas H. Kerusa, dr. Edwarda B. Stahlhuetta in dva druga tovariša, katerih imen pa še noče izdati. Policija je mnenja, da so ji padli v roke že dolgo zasledovani roparji in zločinci, ki so že več časa ropali, v okolici ustavljalj tovarne vlake in kradli vse, kar jim je prišlo pod roke. Enaki pogoni se bodo izvršili jutri v St. Louisu, Cincinnati, Detroit, Memphis, Pittsburgu in drugod. 50 oseb je pod policijskim nadzorvom. Med vkrađenimi stvarmi je tudi 125.000 eigar. Nek trgovce je bajje kupil od dr. Kerna 87.000 eigar.

Žrtve prometa. "Črna lista", kjer so zapisani vsi, ki so se ponesrečili pri uličnih karah, vozovih, avtomobilih itd. naznanja, da se je število v letošnjem letu ponesrečenih znatno zvišalo. 56 oseb, med temi 30 otrok, je našlo samo v New Yorku smrt pod nevarnimi vozovi požarne brambe. Avtomobilji so povozili 177 oseb. V letu 1911. je bilo samo 15 otrok, ki je prišlo na ta način ob življenje.

Beg iz harema. Pariz, Francija, 2. dec. — Veliko izobraženih žensk, ki so bile v haremih odličnih turških dostojanstvenikov, se je zbalo bolgarskega podiranja in se je napotilo proti zapadni Evropi. Več teh žensk je prišlo s parnikom v Marseille, nekatere so šle v Zurich in Ženovo. V Pariz jih je prišlo le malo. Na njih je videti da so odšle v veliki naglici na pot. Denarja imajo malo ne manjka jim pa dragocenih biserov in svinlatih oblek.

Takšni so socialisti. Philadelphia, Pa., 2. dec. — George Brown, ki je pripadal prej socialistični koloni v Arden, Pa., a biva sedaj tukaj, je izjavil pri zapriseganju potrotnikov, da mu je vera in postava deveta briga. Sodnik Davis ga je tako oprostil dolžnosti kot potrotnika, češ, da po tej izjavi ni vreden izvrševati te službe. Povedal je tudi, da bi ga poslal v norišnico, ako bi ga pripeljali pred njega kot obtožena.

Kršena postava.

Union Pacific je kupovala delnica od Southern Pacific, kar je pa protipostavno.

Washington, D. C., 2. dec. — Sodnik Day je rekel danes, da je Union Pacific Railroad Co. kupovala deleže od Southern Pacific in s tem kršila Sherman protitrusno postavlo. Izjavil se je, da se mora to preprečiti in obdružbi morala prekiniti v najkrajšem času vsako medsebojno zvezo.

Obe železnici sta bile neodvisne konkuretnje toliko časa dokler se ni začel medsebojni nakup deležev. To je pregrešek proti zgoraj imenovanemu zakonu. Generalni pravdnik je odgovoril, da je sicer proti zvezi Union Pacific s Southern Pacific, proti zvezi Union Pacific in Union Pacific pa nima ničesar. Sodnik Day se je zadovoljil s tem odgovorom. Vsi načrti bodo predloženi v teku treh mesecev sodišču, ko bo moralo vse okoliščine natančno preiskati.

K nesreči "Titanica". Gospa John Jacob Astor je brzojavno čestitala Adeli Nasrallah v Cleveland O. ko je večeraj povila deklico. Njen mož se je ponesrečil na "Titanicu". Kakor je znano je že to treji otrok, katerega oče je bil žrtev katastrofe.

Smrt ob grobu. V Garmistonu, Rhodesia, Južna Afrika je večeraj udarila strela v skupino pogrebcev, ki so stali ob novem grobu. I je mrtev, pet pa težko ranjenih, ki jih bodo le s težavo ohranili pri življenju.

Kemijska uprava. New Orleans, La., 2. dec. — Danes se je tukaj prvič sestala municipalna uprava potom komisije. Martin Behrman, ki je bil že osem let župan, je postal komisar za javne zadeve. Dobil je štiri tovariše.

Ruska "Mona Lisa". Boston, Mass., 2. dec. — Pred nekaj tedni je dospela semkaj iz stare domovine 17 let stara Mathe Korpinović, Rusinja, ki je po mnenju "veščakov" krasotiča prve vrsti. Kakor pravijo, je čisto podobna sloviti Da Vincijevi Monni Lisi. Ruska krasotiča je dobila zadnje dni nešteto ženitbenih ponudb, katere je pa vse zavrnila.

Denarje v staro domovino pošiljamo:

50 kron	za \$ 10.25
100 kron	za 20.35
200 kron	za 40.70
400 kron	za 81.40
500 kron	za 101.75
1000 kron	za 203.00
2000 kron	za 405.00
5000 kron	za 1013.50

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote po polnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljave razpošilja na zadnje pošte c. k. poštano hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času. Denarje nam poslati je najpriličneje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pisnu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. 6104 St. Clair Avenue, N. E. Cleveland, O.

Železniška preiskava.

Poslanec iz Rhode Island zahteva temeljite preiskave. — Železnica kriva nesreč?

Washington, D. C., 2. decem. — Zaradi velikih nesreč, ki se skoraj dan za dnem dogajajo na New Haven in Hartford železnici je stavil kongresni poslanec George P. D'Shanghessey danes v spodnji zbornici resolucijo, zahtevajoč takojšnje preiskave. Trgovska komisija bode jutri oficielno sporočila, da se je zgodila nesreča pri Westportu vsled krivde New Haven železnice, dočim za nesrečo pri Greens Farms ni odgovorna železniška uprava. Železnica bode sicer upeljala nekaj novih naprav, ranjenecem, ki jih je silno število pa skoraj gotovo ne bode hotela izplačati odškodnine. Predsednik Mellen je pred nekaj dnevi ukazal odstraniti kratke menjače, ki so po mnenju trgovske komisije vsega krive, in jih nadomestiti z drugimi, boljšimi. Mellen je tudi odgovoril na poziv mayorja Edwina Fiske, da bode takoj odstranil slab tir pri Columbus Ave. postaji in ga nadomestil z novim. Skrajni čas je že, da začne enkrat železniška uprava skrbeti tudi za varstvo potnikov in ne samo za svoj dobiček.

Zamorcka — morilka. London, Anglija, 1. dec. — Danes zjutraj je iz ljubosumnosti ustrelila zamorka Annie Groszko krasno 25 letno varietetno igralko Florie Maekintosh, ki je živala skupaj z zamorcem Pake Groszom, ločenim možem umorilke. Večeraj je stopila v svojo sobo, kjer jo je Groszova pričakovala in petkrat ustrelila nanjo. Morilko in njenega prejšnjega moža so prijeli.

Končana stavka. V tovarni Josepha Benna v Greystone R. Y., so stavkajoči tkalci zopet pričeli z delom. Ostali štrajkarji jim bodo skoraj gotovo sledili.

Denarje v staro domovino pošiljamo:

50 kron	za \$ 10.25
100 kron	za 20.35
200 kron	za 40.70
400 kron	za 81.40
500 kron	za 101.75
1000 kron	za 203.00
2000 kron	za 405.00
5000 kron	za 1013.50

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote po polnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljave razpošilja na zadnje pošte c. k. poštano hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času. Denarje nam poslati je najpriličneje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pisnu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. 6104 St. Clair Avenue, N. E. Cleveland, O.

Grška se protivi sklenitvi premirja. Ostali zavezniki so za konec klanja.

BOLGARSKI KRALJ FERDINAND SE JE PODAL S FINANČNIM MINISTROM V ČATALDŽO. — ZNAK ZA KMALOŠNJE PREMIRJE. — TURČIJA JE POPYSTLJIVA.

ZA NAPAD NA CARIGRAD.

GRŠKA HOČE IZKRCATI ČETE V MALI AZIJI IN OD TAM NAPASTI TURŠKO GLAVNO MESTO. — SRBIJA HOČE PREDLOŽITI SVOJE ZAHTEVE HAŠKEMU TRIBUNALU.

Sofija, Bolgarsko, 2. dec. — Mirovni pooblaščenici so imeli danes popoldne ob treh sejo v Baghtehe, toda malo verjetno je, da bi se pred torkom zvečer ali sredo sporazumeli glede premirja. Sporazumeli so se glede najvažnejših točk, tako n. pr. o tem, da morajo ostati armade tam, kjer se nahajajo sedaj.

Vprašanje rabe železnice v Drinopolje po Bolgarih najbrže odpade, kakor tudi turški protipredlog, da smejo dobaviti garniziji v Drinopolju živila. To smatrajo za čisto izključno. V Drinopolje vodeča železnica Bolgarom ni neobhodno potrebna, ker so našli v Dedeaghatihu veliko zalogo žita kakor tudi mlin, ki more zmleti na dan mnogo ton moke. Dobljeno moko morejo pošiljati z železnico naravnost četam pri Čataldži.

Tretji člen listine, ki se nanaša na blokado pristanišča ob Črnem in Egejskem morju ne smatrajo za prav važnega, tako, da ne bo dal povoda za zavlačitev. Ako premirje ne bo tako hitro sklenjeno, kakor bi bilo pričakovati po dosedanjih uspehih bode po tukaj vladajočem mnenju kriva tega Grška, ki hoče iz neznanega vzroka nadaljevati z vojno. Bolgarska, Srbija in Črnagora želijo mir, tudi Turčija ima že dovolj vojskovanja.

Semkaj prišla zanesljiva poročila pravijo, da so svetovalci Turčiji Velika Britanija, Rusija in Nemčija, naj sklene mir; pričakovati je, da se začnejo tozadevna pogajanja v Sofiji. Turki predlagajo, da bi se naj vršila mirovna konferenca v Bruselju medtem ko predlagajo Grki Carigrad. Ostali zavezniki so za bolgarsko glavno mesto.

Kralj Ferdinand je odpotoval v spremstvu finančnega ministra iz Sofije v Čataldžo. To velja za najsigurnejše znamenje kmalošnje sklenitve premirja.

Pariz, Francija, 2. dec. — Iz Aten naznanjajo "Tempsu", da želi grški narod, da naj izkrcajo grške transportne ladje svoje čete v azijski Turčiji, da bi napadle Carigrad od te strani.

"Temps" objavlja danes tudi razgovor z Atos Romanosom, grškim poslanikom v Franciji; leta je izjavil, da Grška ne sprejme od Turčije predlaganih pogojev za premirje. Grški poslanik pravi, da je naznanil danes premirju Poincaréju, da Grška nikdar ne bo zadovoljna s takšnim dogovorom, da bi smela Turčija pošiljati za časa premirja svojim vojakom v Drinopolju. Janini in Skadru živeti; trdnjave je treba s izstradanjem prisiliti do kapitulacije. Ako bi bila Grška s tem zadovoljna, bi se mogla Turčija po poslanikovem mnenju ojačiti in

začeti vojno z novimi močmi, ako premirju ne bi sledil resnični mir.

Carigrad, Turčija, 2. dec. (Ob 11.45 zvečer). — Premirje se ni podpisano. Grški pooblaščenici še vedno čakajo na navodila svojih vlad.

V Carigradu menijo, da se bodo vršila mirovna pogajanja na nevtralnem ozemlju, mogoče v Budimpešti ali Bukarestu.

London, Anglija, 2. dec. — Glasom neke vesti iz Belgrada namerava srbska vlada po sklenitvi miru predložiti svojo zadevo vsem lastni ali pa haškemu tribunalu. Po oficielnih informacijah se bo vršila konferenca poslanikov v Londonu.

Berolin, Nemčija, 2. dec. — "Bolgarska skuša mirnim potom poravnati spor med Avstrijo in Srbijo", se glasi brzojavka listu "Koelnische Zeitung" iz Sofije. "Bolgarska zavzema stališče", pravi brzojavka nadalje, da balkanske zveze ne more zaplesti en sam člen v vojno. Bolgarska se ne bi udeležila vojne, ako bi bil vzrok iste iz trte zvit.

"Popustljivost Turčije je vzbudivla sum", se glasi brzojavka nadalje. "Turčija računa očividno s tem, da bo Evropa izkoristila mir zase, vsled česar dovoljuje vladati se sedaj gotove pravice. Medtem ostane zveza pod orožjem, kajti možnost splošnih zapletljajev ni izključena. Zveza je odločna, da si ne da iztrgati sadov zmag".

London, Anglija, 3. dec. — "Daily Telegraph" objavlja sledečo brzojavko iz Bukarešta: "Romunska postopa diplomatsko in se obenem pripravlja, da bo mogla podpreti svoje zahteve na katerikoli del pri razdelitvi Turčije, in sicer kot plačilo za svojo nevtralnost. Romunska vlada sicer ne formulira nikakih zahtev, katere bi predložila Bolgarski, ampak pričakuje prihoda dr. Danev, predsednika bolgarske zbornice.

"Ako se ne bodo ozirali na želje Romunske, bode prisiljena se poslužiti vojaške intervencije. Vse stranke so v tem edine. Po izjavah avstro-ogrškega ministra za zunanost se je porodila v srcu vsakega Romunca čut, da ima dežela pravico do katerikoli prednosti ki nastane iz razdelitve Turčije".

Belgrad, Srbija, 2. dec. — Tukaj krojijo vesti, da se bodo vršili mirovni dogovori pooblaščenec v Turčijo v Svici. Štojan Novaković, bivši ministrski predsednik in Andre Nikolić sta bila izvoljena zastopnikom Srbije.

Berolin, Nemčija, 2. dec. — Glasom neke brzojavke iz Budimpešte je padlo v sedanji vojni na Balkanu že 10.000 Bolgarov, 60.000 pa jih je bilo ranjenih.

Slaba jajca. Ker so našli pri Hymmanu Zuerkeru, štv. 116. vzh. 1. cesta, v New Yorku, v trgovini slaba jajca, so ga obsodili na 60 dnevnih zapor v Tombs.

Nenavadna dvojčka. 12letna dvojčka Emile Thomas in Emily Thomas, otroka zakonskih Thomas štv. 39. Taylor St., Newark, sta zbolela na unetju slepega črevesa. Vse otroške bolezni, kakor osepnice, ošpice sta imela ob istem času, ob istem času jih je tudi napadla ta bolezen. Stanje se jima precej zboljšalo.

ZA BOŽIČ DOMA!
 Krasni novi in brzi parnik
Kaiser Franz Josef I.
 (Avstro-American proge)
 odpluje v soboto dne 7. decembra
 vežnja do Trsta samo 13 dni.
 do Trsta ali Reke . . . \$36.00
 Cena vozniških listkov: do Ljubljane . . . \$36.60
 do Zagreba . . . \$37.20
 Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$1.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek posebno druščinam priporočamo.
 Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

"GLAS NARODA" (Slovenic Daily) Owned and published by the Slovene Publishing Co. (a corporation) FRANK SAKSER, President. JANKO PLESKO, Secretary. LOUIS BENEK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Table with subscription rates: Canada \$3.00, Pol. leta \$1.50, leto za mesto New York \$4.00, pol leta za mesto New York \$2.00, Evropa za vse leto \$4.50, pol leta \$2.50, tret let \$1.75.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izveniš nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA" ("Voice of the People") issued every day, except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisov in osebnosti se ne tiskajo.

Denar naj se blagovni pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljкам naredite ta povelje.

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4657 Cortlandt.

Pesek v oči.

Vsak razsodnejši član SNPJ je že moral priti do spoznanja, kakšno zahrbtno in nevarno igro je začelo nekaj socijev, ki so slučajno tudi člani SNPJ. Prav nobenega odgovora ni dobili na vprašanja, ki so povzročila to umetnega razburjenja v slovenskem socialističnem taboru, resnice se izogibljajo, kakor hudice kriza, in na vse mogoče načine se trudijo dokazati, da "napadamo Jednoto ter delegate in delegatince V. konvencije SNPJ."

Vse to je samo pesek v oči. Zakaj vendar odkrito ne priznajo, da ne moremo napadati, ker so vsa naša izvajanja oprta na pravila SNPJ, zakaj ne povedo, s kakšno pravico so pljunili socialisti na ustavo pravil SNPJ, kdo jih je pooblastil, da teptajo v blato najvažnejšo določbo, ki pravi, da se temelj Jednote ne sme izpremeniti, dokler ga ne ovržejo tri konvencije zaporedoma.

Zadnja številka Glasila oziroma socialistični urednik organa SNPJ niti ne skuša opravičiti posilstva, katero je izvršila peščica socialistov nad to slovensko narodno organizacijo, niti ne skuša zavrniti trditve, da je on z ostalimi par sodrugi pljunil na ustavo, ampak napada, laže, da napadamo mi, in se skuša oprati na ta način.

Da bi odgovarjali na napade, nam je pod častjo. Slovenske socialiste bomo pustili v miru, kakor smo jih vedno, nikakor pa ne opetovano prošnjamo merodajnih oseb (članov SNPJ) ne bomo dopustili, da bi se uveljavila krvava kupčija rdečih bledomovinskih sodrugov pri Slovenski Narodni Podporni Jednoti. Na naši strani so pravila in velika večina članov SNPJ, drugače govora nam ni treba, če je bil sploh ta potreben.

Vsakdo vidi, kako krčevito se trudijo sociji nametati članom in članicam SNPJ pesek v oči s tem, da upijejo o napadu z naše strani na delegate in delegatince V. konvencije SNPJ. Ti zvitorepi kalkulirajo takole: če se nam posreči sponzorirati zastopnikom družtev, da so oni napadeni, dobijo Glas Naroda glasben odgovor v časti žaljenih delegatov in delegatincev na ustavo pravil pri tem odmevu na "napade" ne bo nikdo mislil, naša socialistična domovina je rešena, in z njo korita! No, da so se s to kalkulacijo uredali, se bodo morali kmalu prepričati.

Sicer pa moramo pribiti se enkrat, da je največje hinavstvo, govoriti o našem "napadu". Resolucija je bila sprejeta soglasno (!! glej današnji dopis iz Clevelanda), ker pač ni nikdo pričakoval, kako si jo bodo tolmáčili socialisti po svoje. In če bi napreči povedali, za kako dalekosežno smatrajo to resolucijo, če bi bila sprejeta tudi v tem slučaju, ustava pravil se ne dá spraviti s svetla, in ta določba, da se temelj SNPJ ne sme izpremeniti, dokler

ga ne ovržejo tri konvencije zaporedoma.

Resolucija predpisuje, kako naj piše urednik, predpisuje, da naj piše za socializem, toda ta del resolucije ne pride v pravila, ampak dostavek k pristojnemu členu pravil, da naj piše urednik Glasila "v modernem duhu modernega politično organizovanega delavstva". Ali mislite, cenjeni sodrugi, da mora biti organizovan delavec tudi socialist? Če tako trdite, ne poznate delavskega gibanja v Ameriki, ali ga pa nalašč nečete poznati. Pod okriljem American Federation of Labor, dr. delavskih organizacij se zbira prav gotovo samo zavedno delavstvo, ne? No, in ta najmočnejša delavska organizacija v Ameriki ni socialistična, nje predsednik Samuel Gompers je v prvi vrsti baš radi tega predmet srditih napadov s strani socialistov. Urednik "Glasila" mora tedaj pisati glasom novih pravil za splošno korist delavstva, jim svetovati, da se naj organizujejo, svojega osebnega prepričanja jim pa ne sme usiljevati, kajti SNPJ je glasom ustave pravil svobodnomiselnosti, t. j. da prepusti vsakemu svojem členu popolno svobodo, bodisi v mišljenju, bodisi v dejanjih, dokler ne bi mogoče s svojim vedenjem škodovali ugledu SNPJ! Socialisti pa pravijo, da je razumeti nov predpis za urednika tako, da naj piše za socializem, naj izvršuje pritisk nad člani SNPJ! Zakaj pa niso zahtevali socialisti na konvenciji, da se sprejme v pravila popolnoma jasna določba, da naj piše urednik za socializem? Vsak beač hvali svojo malho, socialisti seveda svojo!

Inače upijejo socialisti vedno: "z barvo na dan!" Zakaj je niso pokazali na konvenciji?! Na sestanku zastopnikov listov in drugih v Chicagu za slovensko zavetišče so prišli tudi socialisti, in njihov kardinal je izjavil svedočen: "črna vedet, kašna farba pu-kazete!?" Kaj zlonka briga koga politična "farba", kadar je treba pomagati svojemu rojaku, svojemu sobratu?! "Farba", da, ampak to je tista farba, s katero farbajo sociji, oziroma skušajo farbati. Pa ne bo šlo!

Če ne moremo napadati, ker so vsa naša izvajanja oprta na pravila SNPJ, zakaj ne povedo, s kakšno pravico so pljunili socialisti na ustavo pravil SNPJ, kdo jih je pooblastil, da teptajo v blato najvažnejšo določbo, ki pravi, da se temelj Jednote ne sme izpremeniti, dokler ga ne ovržejo tri konvencije zaporedoma.

O slovenskem zavetišču.

Chicago, 30. nov. Zborovali organizacij, posameznih podpornih društev in dolna večina listov so sklenili, da se ustanovi najprej slovensko zavetišče, potem zdravnišče, ako bodo pa finance dovoljevale, pa tudi sirotišnico. Za sirotišnico so se posebno pogajali gg. iz Jolietta, Ill., a vsi drugi so se izrekli v prvi vrsti za zavetišče.

V odbor za eno leto so bili izvoljeni: Frank Sakser, predsednikom; Pavel Sneler, podpredsednikom; Frank Kerže, tajnikom; Geo. L. Brozich, blagajnikom; v nadzorni odbor je bilo izvoljenih pet članov, vsi iz Chicage (z imeni ne morem danes postreči, ker se mi je listek izgubil, a nočem nikogar prezetiti). Dolžnost teh gospodov je tudi, da sestavijo pravila, ustavo in določbe čarter. Zavetišče bode inkorporirano v državi Illinois. Vsaka slovenska organizacija kakor Jednota in samostojna društva imajo po enega direktorja, kakor tudi vsak slovenski list, dokler ne bode nasprotoval stvari; stvarna kritika je dovoljena, ker je dostikrat koristna.

Sklenilo se je za sledeče pripevke: Ustanovitelj Zavetišča je, kdor vplača enkrat za vselej \$100; to store lahko posamezne osebe, društva ali druge skupine. Letni član je, kateri plača na leto po \$1, to je rojaki in rojakinje, kateri niso pri družtvih. Redni člani pa bodo plačali 25% vstopnine in 60¢ na leto; ta pripevek bodo lahko plačali družtvem tajniku ali kakemu pooblaščenec, in sicer po 5¢ na mesec. Vsak član dobi znak in ta bo zelo poceni, za mesečna vplačila pa posebne znamke kot pobotnico. Organizacije, to je Jednote, samostojna društva niso prisiljene plačevati doneskov, temveč se računata na njihovo dobroščnost.

Dosedaj je v blagajni: začasni odbor je nabral okoli \$490 in veselic dne 28. nov. je dala nad \$50 dohodkov; "Narodni Vestnik" v Duluthu, Minn., je nabral nekaj nad \$500.

Glede nakupa zemljišča se ni še nič sklenilo, pač pa izrekla občina želja, da se gleda kje v sredini Združenih držav, to je Illinois, Iowa, Indiana, južni Mi-

chigan, južni Wisconsin. Nabavilo se bode par sto akrov in preje to javno razpravljalo, da se bodo čuli glasovi za in proti.

Tako ima sedaj važna stvar vsaj nekaj definitivnega in je vredna obne pozornosti. Slovenske rojakinje in rojake pa takoj prosimo, da naj se sedaj precej delajo za to prekristno stvar; o božičnih praznikih in ob novem letu je kaj lepa prilika za male kolekte. Kakor hitro dobimo pravila in čarter, bode pa na prostoru, da bodo tudi oni kaj prispevali, kakor naš narod podpira v kupčijah.

Podrobnosti ne morem v naglici poročati, ker mi ne preostaja časa; reči pa moram, da sta dva gospoda iz Jolietta odločno ugovarjala ustanovi zavetišča in zahtevala ustanovi sirotišnice, dasi je v uprav v onem listu Rev. A. S. bil proti sirotišnici. Čudno pa je le, da je bil gospod predsednik K. S. K. J. za zavetišče in v vsem deloval do zadnjega trenutka; tajnik iste organizacije pa je bil zoper in odšel prvi dan domov. No, vsakdo ima svoje prepričanje!

Odločna večina se je zato izrekla v prvi vrsti za zavetišče, ker se otrok v tej deželi kmalu kdo usmili in imamo razne lepo urejene sirotišnice; dalje je nadzorstvo, pouk in vse drugo pri otrocih drago. Vse drugače je pri onemoglih in poškodovanih delavcih; te vsakdo s kako tolažilno besedo ali malenkostnim darom odpravi in pošlje hišico naprej, teh se ne usmilijo tako hitro, ker velika večina ljudi, katera ne pozna v momentu gorja, meni, da so si vse sami krivi; da lje pa je marsikdo za težavno tovarniško delo ali rudokope ne zmožne človek lahko v zavetišču tudi koristen, bodisi da poklada živini, kokušim in opravlja tudi lahko delo in pri tem ga ni potreba nadelovati kakor deca in plačevati za izobrazbo. Na to se je mislilo in je tudi edino pravilno. Mogoče mi kdo ugovarja, čes, da imamo zavetišča, "poor house". Da, da, ali mnogo sem jih videl in kakšn so ti in kako odriavajo in prezirajo ljudi, kateri ne znajo deželnega jezika! V slovenskem zavetišču bode pa naš rojak ali rojakinja naša pravi dom za še mu določeni čas! Tako, sedaj pa lepo na vzajemno delo in Zahvalen dan naj tudi ostane za slovenske trpine v bodoče praznik posebne vrste!

Dopisi.

Cleveland, O. — Prosim, da priobčite ta moj dopis, ker je vreden, da pride v širšo javnost, da bodo zvedeli ljudje, kaj si nekateri gospodje pri SNPJ dovoljujejo v razupitih Chicagi; to je že od sile — sramota! Kar se je zgodilo nepričakovano pri SNPJ od njene ustanovitve pa do 5. redne konvencije, jih je kriva vsa Chicaga; a ono, kar se je zgodilo na 5. konvenciji, ostane neizbrisano v zgodovini SNPJ. Tega nočem razpravljati, ker me nekaj drugače teži, zagotivam vam pa, gospodje v Chicagi, da bo spoznala do novega leta vsa javnost vaše značaje. Sedaj k stvari. V "Glasilu" št. 42 stoji zapisano: V blagohotno upoštevanje — Hujskanje "Glas Naroda" proti S. N. P. J. Člani bi morali upoštevat, da ni hujskanja proti S. N. P. J., ampak samo proti postopanju nekaterih uradnikov S. N. P. J. Ker sem bil na konvenciji cel čas navzoč, vem, kako se je cela stvar godila. Ono, kar se tiče "Glasila" in resolucije, sta prinesla na dan Pepe Zavrtnik & Molek Co. Štev. 253. "Glas Naroda" piše, da si je tako urednje izmisli urednik "Glasila", ki po svoji volji in po volji manjšine urejajo list. G. Zavrtnik, kaj pa mislite? Ali hočete res vse delegate in delegatince vleči za nos? Ali mar ni resnica, kar piše omenjeni list?! Razen vas in Moleka ni nobeden niti predlagal v vašo korist, saj sta dobila vse, kar sta zahtevala, kaj pa potem govorite o zlobnem napadu omenjenega lista? Vsa čast "Glasu Naroda", saj nismo bili drugega vredni kot graje, čeravno ne vsi, polovica pa gotovo. Nadalje piše "Glasilo": "Nikjer v zgodovini slovenskih podpornih organizacij nismo najdemo, da bi se samo ena oseba drznila predpisovati vsem delegatom in delegatincem, kakšne predloge in resolucije morajo predlagati in sprejeti." Gospod Pepe Zavrtnik & Co., kaj je bilo s tistimi 50 osebami, ki ste jih imeli okoli sebe v Schlitz

hotelu v Milwaukee, ko ste jim zabičali, da morajo podpisati samo tiste predloge, katere bodo predlagali oni štirje gospodje glavnega odbora? Taki so bili torej ti možje delegati! (Čast delegatincem, ker ni bilo nobene zraven!) Žalostno je od takih delegatov, ki se pustijo na tak način prodajati. Naj omenim še en zanimiv slučaj. Društvo "Sloga" št. 16 S. N. P. J. je priredilo na čast delegatom bogat in okusen banket, ples, petje in drugo zabavo. Ko so drugi dan pobirali na konvenciji denar, da bi že vsaj nekoliko oskodovali društvo za velike stroške, se je nabralo od 118 delegatov \$79.00. Glavni uradniki v Jednoti je daroval tako malo, da bi se za oni denar v stari domovini ne upali iti v "auskoh" na porejio kislega fižola. Pri banketu je navada, da se daruje \$1 in tudi oni gospod naj bi ga daroval, naj bi si ga pri cigarih ali pri "štem-zabih" pritrgal. (Seveda, če se kupi za \$1 ali več štemov, že vsaj rezita ni potreba.) Nadalje piše gospod Zavrtnik, da vsak član S. N. P. J. lahko v "Glasilu" kritizira vse ono, kar mu ni všeč pri Jednoti. Da, ga, gospod Zavrtnik, to je vse lepo in dobro, toda toliko časa, dokler boste urednik, bosta z vašim kompanistom vse pohrustala, protikritiko pa lahko pišete še vseeno nazaj. Nadalje pišete, da je kritika glede mesta za peto konvencijo pisala dostojno in ne za hrbtno uradnika. To je preveč! kaj takega nam članom S. N. P. J. Vas ni drugega kot sama laž! Sani ste se skrivali za hrbet vašega kompanista Moleka, vi ste pisali kritiko in kompanist jo je podpisal. Nadalje pišete, da če je Konvencijonar (če se ne motim, g. Zavrtnik, ste vi že enkrat imeli to ime, ko ste po clevelandskih ulicah konec tedna, t. j. v soboto in nedeljo agitirali za demokratsko in republikansko stranko; mogoče vam zaradi tega še sedaj ne gre iz glave?) član Jednote, bi se lahko v "Glasilu" oglasil, tako se je pa skrivil za hrbet urednika, Gospod Pepe tudi jaz se moram še zasedaj skrivati, ker ste mi vi in vaši kolegi pri glavnem odboru predobro znani in vem, kaj bi se lahko z menoj dogodilo. Toda ne bojte se, ko bo prišel čas, vam bodo tudi moje ime znano. Kar se tiče pisarjenja v "Glasilu" vam moram povedati, da je izostala večina dopisov iz Clevelanda. Kak rudeček, ki nima nikjer drugod zaslombe, se še oglasil, drug pa ne. Iz Clevelanda, kjer je najmanj enajststopeneset članov (pa nimate v gl. odboru niti enega mesta! Op. ur.) bi moralo biti vsak teden najmanj po troje dopisov brez naznanil. Pravite, da je odkrito, pošteno pisanje pobalinstvo! Rad bi vedel, g. Pepe, kakšen značaj imate vi? Kolikor vas jaz poznam, ste vi generalni socialistični vodja, eden prvih narodnjakov, govornik republikanske in demokratske stranke. Kaj pa, če bi bil to pobalinski značaj, gospod Zavrtnik? V kritiki cele 5. konvencije, ki bode zagotovo zagledala beli dan v enem izmed slovenskih listov, vam bom še marsikaj povedal. Kar se tiče protestov treh društev, se vam ni potreba nanje ozirati, ker štejejo vsa tri društva komaj sto članov. Ko je pred dobrim letom deset clevelandskih društev s 7000 člani protestiralo proti uredniku, kedo se je pa takrat kaj oziral nanje? Kedo se je na 5. redni konvenciji oziral na 14 delegatov in dveh od glavnega odbora, ki sta imela tudi glasove, torej na 16 glasov, ki so zastopali 1150 članov? Kedo se je oziral nanje? Le počakajte! Bče se že plete! — Bratski pozdrav vsem članom in članicam S. N. P. J.! — Clevelandski delegat.

112letnica našega pesnika Frana Prešerna.

Danes, dne 3. dec. je minilo 112 let, odkar je zagledal luč sveta veliki genij naroda slovenskega. Glasnik in dramitelj našega naroda Fran Prešeren se je rodil dne 3. decembra 1800 v Vrbi na Gorenjskem. Pri hiši pravijo pri "Ribičevih". Ime Prešeren izhaja — kakor pripoveduje sedanjí lastnik hiše — od ted, ker so bili svoje dni lastniki te hiše ribiči gradu Begunjskega. Že v 17. stoletju so sloveli nekateri Prešerni, kakor n. pr. dr. theol. Janez Preschernius (Prešeren), potem dr. jur. Janez

Feeling "Fit" Every Day

Advertisement for Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER. Text: Napadi influence, kašlja ali bolečin v zlezah vsled velikega dela izginejo, če bode te imeli vedno. Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER. v svoji hiši in če ga bode te rabili po predpisih. 25c. in 50c. steklenice v lekarnah. Čuvajte se ponaredb. F. A. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York N. Y. Dr. Richterjevo Conno Pilulo odajjal... (25c. and 50c.)

Krstnik Prešeren, ki ima nemški pridevek pl. "Heldenfeld". Jakob Prešeren je bil stotnik leta 1686, padel je pri naskoku na Budo. V 18. stoletju pa je živel neki dr. Fran Ksaver Prešeren. Vsi ti Prešerni so bili v sorodstvu s pesnikom Franom Prešerenom. Ko je bilo Franu Prešerenom sedem let, vzal ga je k sebi njegov stric, župnik v Koprniku. Učil je malega dečka abecedo že poprej, sedlo je stopil v prvo ljudsko šolo v Ribnici. V Ribnici je bil deček odličnjak. L. 1813 je prišel Prešeren v Ljubljano na gimnazijo, ki jo je dovršil, vstevsi tudi ova takozvana filozofska tečajja, l. 1821 z izvrstnim uspehom. Že na gimnaziji se je Prešeren seznanil s slovenskim učenjakom Matijem Čopom, ki mu je ostal zvest do smrti. Leta 1822 se je bil vpisal Fr. Prešeren na juridično fakulteto na Dunaju, ki jo je dovršil leta 1826. Dne 27. marca je bil promoviran za doktorja juris. V Klinikovströmnu vemo, da je Prešeren svojo prvo javno službo pri cesarski komorni prokuraturi v Ljubljani. A ker ob samem pisarniškem delovanju ni mogel pesnik živeti, se je 17. decembra zahvalil za tlako in odšel v Celovec, pripravljat se za advokatski izpit. Na Koroskem se je seznanil s pesnikom in učiteljem slovenskega jezika, s Slomšekom. Po prestanem izpitu je nastopil službo koncipijenta pri ljubljanskem odvetniku dr. Chrobatu in je tu ostal do leta 1846. Še leta 1846 meseca septembra je postal Fran Prešeren sam svoj gospod. Preselil se je v Kranj, je odprl svojo odvetniško pisarno. Ali to srečo je užival samo 3 leta. Jeseni leta 1848 so ga videli zadnjikrat v Ljubljani. Meseca novembra ni šel več iz svoje sobe. Trpel je na vedenici. Dne 6. februarja 1849 je napravil svojo ustavno oporoko. Zjutraj 8. februarja pa je ob osmih (v hiši št. 181) izdihnil svojo veliko dušo. Pokopan je v Kranju. Na njegovem grobu so pa izklesane v rudečem mramoru zanimive besede, ki jih je posvetil prijatelju Smoletu: "Ena se tebi je želja spolnila, V zemlji domači da truplo leži." Počezje Prešerove delujejo neodoljivo na slovensko dušo. V nekem sonetu poje: "Vremena bodo Kranjcem se zjasnile, Jim mišle zvezde nego zdaj sijale." S temi besedami hoče povedati naš pesnik, da se Slovincem bližajo boljše časi. V "Krstu pri Savici" pravi: "Najčje sveta otrokom sliši slave."

Prešeren je gledal minulo, sedanjost in bodočnost slovenskega naroda. A najlepše proslavimo ta znameniti spominski dan, ako si utisnemo globoko v zavest veliko resnico, ki jo je napisal Prešeren, da je boljša smrt, nego so "pod svetlim solnce sužnji dnovi". Kje je moj bratrance ANTON TURNŠEK, po domače Vajdov Tone iz Savinjske doline na Spod. Stajerskem? V Ameriki biva približno 20 let. Za njegov naslov bi rad zvedel in zato prosim cenjene rojake, če kdo ve za njega, da mi naznani, ali pa če se mi sam javi. — John Turnshek, Powell River, B. C., Canada. (3-6-12)

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Slovensko katoliško podp. društvo svete Barbare za Zedinjene države Severne Amerike. Sedež: FOREST CITY, Pa. Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania. ODBORNIKI: Predsednik: MARTIN GERČMAN, Box 411, Forest City, Pa. Podpredsednik: JOSEF PETERNEI, Box 44 Wilcox, Pa. I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa. II. tajnik: STEFAN ZABRIG, Box 608, Conemaugh, Pa. Blagajnik: MARTIN MUEIC, Box 477, Forest City, Pa. NADZORNIKI: Predsednik nadzornega odbora: KAROL ZALAR, Box 447, Forest City, Pa. II. nadzornik: IGNAČ PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburg, Pa. III. nadzornik: FRANK SUNK, 60 Mill St., Luzerne, Pa. III. nadzornik: ALOJZ TAVČAR, 399 Cor. N. — 3rd St., East Springs, Wyo. POROČNI IN PRIZIVNI ODBOR: Predsednik poroč. odbora: PAUL OBREGAR, Box 402, Witt. III. I. poročnik: MARTIN OBERŽAN, Box 51, Mineral, Kans. II. poročnik: ANDREJ SLAK, 7719 Lester St., Cleveland, Ohio. VRHOVNI ZDRAVNIKI: Dr. J. M. SELISKAR, 5137 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 411, Forest City, Pa. Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

DAROVI za "Rdeči križ balkanskih držav": Waukegan, Ill.: po \$1: I. Opekita in M. Slana; po 50c: M. Svete in Ig. Grom; po 25c: A. Svete, J. Rozman, J. Trček, I. Meseč, J. Pastenjak, J. Puh in J. Kink. (Nabral M. Ogrin.) New Castle, Colo.: Valentin Majnik \$2; po \$1: Primož Bree, Anton Kočevar, Fran Bukovine in Fran Bree; po 50c: Ivan Kolinšek in Ivan Ferina. Sheboygan, Wis.: Rev. J. Černe \$5. Madison, Minn.: Rev. Valentin Schiffer \$5. Preostalo \$1.46, danes \$21.75, z danšnjim vred \$23.21. Živeli rojaki, ki se žrtvujete za sveto stvar, hvala vam v imenu ranjenec, ki bodo s hvaleznimi solzami sprejeli vašo podporo! Ured. "Glasna Naroda".

POZIV. Frank Baudek, posestnik iz Gotne vasi pri Novem mestu, sedaj neznanega bivališča v Ameriki, se tem potom poziva, da se v ogib obcutne škode nemudoma zglati pri podpisnem, ali pisemno ali osebno, radi neke zelo važne domovinske zadeve. Vsakdo, kdor bi vedel za njegov naslov, je vljudno naprosen, da mi ga sporoči, eventualni stroški se mu povrnejo. Ivan Kaker, 220 1/2 Grove St., Milwaukee, (3-5-12) Wis.

NAZVANILLO IN ZAHVALA. Tužnim srecem naznanjava sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je grabežljiva smrt dne 25. novembra t. l. v etoveti mladosti pretrgala ml. življenja najini nepozabljeni hčerki MARIJI ČERNE. Pokojnica je bila stara 17 let in 5 mesecev ter je po tritedenski mukotrpi bolezni morala podležiti na legarju. Zahvaljujemo se vsem onim, ki so nas obiskali in bili v tolažbo v času žalosti. Nadalje srčna zahvala vsem, ki so čarovali več krasnih vencev, in zahvala vsem onim, ki so se v mnogobrojnem številu udeležili spreveda ter spremlili ranjko k večnemu počitku. Bodi ji lahka tuja zemljica! Zalujoči stariši Katarina in Ivan Černe. Breezy Hill, Kansas.

SLOVENSKO PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, prodaja sedaj nastopne knjige: MOHORJEVE KNJIGE za leto 1913 po \$1.30 poštnine prosto. PRATIKE za leto 1913 družinske in Blaznikove, posamezni iztis velja 10¢, 50 iztisov \$2.75, 100 iztisov \$5.00. Slovensko-Amer. Koledar za leto 1913 cena je 30c. Dobiti so tudi v podružnici: 6014 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Kje je FRAN MIHELČIČ, po domače Rujavi France iz Police pri Babnem polju? Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali naj se pa sam javi. — Joseph Perušek, P. O. Box 478, Davis, W. Va. NAZVANILLO. Tem potom naznanjam članom društva sv. Jožefa št. 17 J. S. K. Jednote in Aldridge, Mont., da bode dne 8. decembra redna mesečna seja v navadnih prostorih pri gg. Petek & Zobeč, in sicer ob 9. uri dopoldne. Ker bode pri tej seji tudi volitev novega odbora za leto 1913, zato prosim vse člane, da se te seje gotovo tudi udeležijo; poleg tega imamo za rešiti več važnih točk. Prosim, pridite vsi k seji, da ne bode potem nepotrebnih besedi. Torej na svidenje vsi člani dne 8. decembra in rešili bomo vse najboljše! Gregor Zobeč, tajnik in zastopnik. ZAHVALA. Tem potom se najtopleje zahvaljujem Jugoslav. Kat. Jednoti, kakor tudi članom društva sv. Jožefa št. 53 v Little Falls, N. Y., ki so mi tako točno izplačali svoto \$1000, ki sem jo imela za dobiti od Jednote za umrlim Franom Stržinarjem. Nadalje toplo priporočam Jugoslav. Kat. Jednoto in nje društva vsem rojakom širom Amerike, pri kateri se vsak lahko zavaruje zraven smrtine tudi za vse druge slučaje bolezni in poskodb in katera tako točno in hitro plačuje vse svoje obveznice. S spoštovanjem udana Ivana Stržinar.

PRIPOROČILO. Springfield, Ill., 15. nov. 1912. Spoštovani g. Fr. Stefanich: Naznanjam Vam, da sem prejel 52 galon vina, ravnotako tudi moj prijatelj Anton Zapovšek, in se Vam zahvaljujemo za poštno, močno in dobro kapljico. Obenem prilagam Money Order v poravnavo ostanka, in sicer za mene \$12.40, za Antona Gorene pa \$6.30. Še enkrat lepa hvala za vobro blago in ga bodeva vsakemu priporočala. Anton Gorene, (30-11-3-12) R. R. 8. OGLAS. Velika izbira slovenskih grafonskih plošč in vseh vrst grafonov. Istotako tudi ur, veržic in najrazličnejše zlatnine in srebrnine. Pišite po cenik, ki Vam ga pošljemo zastonj in poštnine prosto! v. J. TERBOVEC & CO. P. O. Box 25. Denver, Colo. Zemljevid balkanskih držav je dobiti po 15c. komad. Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York

Jugoslovanska Katol. Jednota

Informirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota. Sedež v ELY, MINNESOTA.

BRADNIKI

Presejalnik: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57 Bradock, Pa. Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIČ, Eveleth, Minn., Box 641.

VRHOVNI ZDRAVNIKI

Dr. MARVIN J. IVAN, Joliet, Ill., 280 No. Chicago St. ILLINOIS: ALOIS KOTELIČ, Fairda, Colo., Box 523.

POROTNIKI

IVAN KERŠNIK, Burdine, Pa., Box 122. FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljave pa na glavnega blaginjskega jednote.

Jednotinsko glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Umrl je v Spodnji Šiški lišni posestnik Karol pl. Rus.

V Carigrad so se odpeljale štiri usmiljenke iz ljubljanske deželne bolnice.

Umrli je v Črnomlju 87 let stara vdova Marija Stariha. Društva za vzgojo mladine je zapustila 600 K.

V umobolnico na Studenec so prepeljali Antona Breskvarja, ključavničarskega mojstra iz Ljubljane, in abiturienta Frana Demšarja, doma iz Rudna pri Čeznjici.

Cigani oprostili ciganko iz zapora. V zaporu v Kranju so imeli radi raznih deliktov zaprto ciganko Marijo Huber. Ponoči 13. nov. pa so cigani prilezli preko streh do vrat zapora in so ciganko oprostili ter odpeljali.

Provokaterji. Sumljivi elemente provokaterji se v zadnjem času pojavljajo po ljubljanskih javnih lokalih, zlasti po gostilnah in skušajo z zvijačnim politiziranjem ljudi zavesti in zapeljati k nepremišljenim izjavam.

Zadnji obisk sorodnikov. Te dni se je napotil Valentin Vozelj, 91letni starček, gostac v Mali Stangi, na obisk svojih sorodnikov v Ljubljano. Domov grede se je ustavil v Kisovčevi gostilni, kjer je tožil, da mu je umaz. Dobil je tu tople juhe, in ko je to povžil, je odšel počasnih korakov proti svojem domu.

Dne 10. nov. ga je pa našel Se-trajev Miha od poti, ki vodi iz Jevnice na Malo Stango, kake četrte ure od doma oddaljenega, vznuk mrtvega na hitro ležati. Ker je starček že dalje časa bolehal ter bil bledega lica, ga je vsled oslabilosti in starosti gotovo smrt na potu prehitela.

Požar. Z Bohinjske Bele se poroča: Iz dosedaj neznanega vzroka je začelo dne 8. nov. popolne goret v hiši Klemenca Pretnarja, posestnika na Kupljeniku št. 3. Ogenj se je hitro razširil in kmalu sta bila v plamenu hiša in gospodarsko poslopje. Pogoreli so vsi pridelki, minenju kmetijskih stroji, rešili so le malenkost hišne oprave ter nekaj živine, vse drugo je uničil požar. Gospodar, imetelj patenta za gopeljne, je bil zavarovan pri Feniksu, pa zavarovalnica nikakor ne bo pokrila škoda, ki se čeni na 800 kron.

Velika nevarnost je bila, da se ne vpepel cel del vasi in je le trdnemu ter požarovalnemu delu gasilcev ter vasčanov s Kupljenika in Bele se zahvaliti, da se je ogenj lokaliziral.

Razžaljenje orožništva. Događa se večkrat, da se eden ali drugi izpodtika nad orožniki, ki so se mu merda zamerili bodisi v eni ali drugi zadevi. Toda take žalitve so prvič prenačljene in neupravičene, ker orožniki pač morajo izvrševati svojo službo, to je njihova naloga, njihov kruh, ki je večkrat dosti grenak, drugi pa so take žalitve nevarne in v vsakem slučaju ostro kaznjive. To je občutiti tudi bivši daer Ivan Kavtarič, sedaj zasebnik, v Žužemberku, ki je povodom prepira z nekim posestnikom označil vse orožnike kot ničvredne in jih pošastil z ne prav častnimi priimki. Orožništvo je seveda lahkomišljivega in brezobzirnega žaljivega tožilo in okrajno sodišče v Žužemberku ga je obsodilo zaradi teh žalitev na tri dni zapora.

PRIMORSKO.

Občinska sveta v Šibeniku in Splitu razpuščena. Zupana se uklonita samo oboženi sili. Manifestacije prebivalstva. Šibenik, 18. nov. Večeraj jutraj je prišel v občinski urad okrajni glavar Calebich ter podal načelniku občinskega zastopa, županu dr. Krstelju, dekret, s katerim se razpušča občinski zastop in imenuje za komisarja okrajni komisar Lager. Namestništvo utemeljuje razpust s tem, da so bile na inicijativno občinskega zastopa prirejane manifestacije za slovenske narode na Balkanu, pri katerih so dejansko sodelovali tudi župan in občinski svetniki. Pri teh demonstracijah je baje prišlo tudi do državi sovražnih klicov in demonstracij. Namestništvo se sklicuje glede razpusta na § 110. dalmatinskega občinskega reda. Dr. Krstelj je nato izjavil, da razpusta ne pripozna, ker je neupravičen in nezakonit, in ker manjka soglasanje dalmatinskega deželnega odbora, kakor to predpisuje § 110. dalmatinskega občinskega reda. Izjavil je nadalje, da ne izroči občinskega urada in ne odstopi nikakor ter da se ukloni samo oboženi sili. O. krajni glavar je nato poklical orožništvo, ki je zasedlo občinsko hišo in vse pisarne. Na opetovani poziv je vstrajal dr. Krstelj na svojem stališču in je odšel, ne da bi bil predal občinsko upravo. Občinska hiša je blokirana od orožništva. Med prebivalstvom je zavladalo strahovito razburjenje. Ogromna množina je prirejela dr. Krstelju in občinskega svetu ovacije in iz nova manifestirala za svobodo hrvaškega naroda in za balkanske narode. Razpust občinskega sveta je zedinil vse narodnosti in vse stranke. Voditelji doslej nasprotnih si strank so sestali k skupnemu posvetovanju. Popoldne sta dospela poslanca Drinkovič in Trumbić, živalno pozdravljena od tisočglave množice. Na glavnem trgu so se vršile manifestacije za narodno edinstvo. Voditelji vseh strank so nagovarjali množico ter jo pozivljali, naj vstraja v borbi za narodne ideale in za svobodo. Mesto je zasedeno od orožništva in vojaštvo je konsignirano. Ulice izgledajo kakor ob času obsednega stanja. Deželni odbor, mnogo občin in med njimi tudi Dubrovnik so izrekli popolno solidarnost z županom v Šibeniku. Split, 18. nov. V soboto zvečer (16. nov.) je okrajni glavar Silva izročil splitskemu županu Kataliniču dekret, s katerim se razpušča občinski zastop. Obenem pa imenuje za komisarja dr. Sporn. Tudi v Splitu je izjavil župan, da ne pripozna dekreta, ker z razpustom ne soglašajo deželni odbor. Ukloni se samo oboženi sili in ne izroči občinske uprave komisarju. Okrajni glavar je to izjavo protokoliral in se nato odstranil Vest o tem dogodku se je hipoma raznesla po mestu. Na trgu se je zbrala množica, ki je prirejela županu in občinskemu zastopu burne ovacije. Orožniki so zasedli trg in vse ulice. Orožništvo je aretiralo tudi več odličnih oseb. Vojaštvo je konsignirano. Kakor občinski zastop, tako bodo razpuščena tudi razna društva. Tako splitski Sokol, hrvaška in srbska čitalnica in druga. Šibenik, 18. nov. Zvečer je orožništvo aretiralo več odličnih

oseb, ki so bili policijsko takoj obsojeni na 14 dni zapora. Med njimi so Stolič, Klarič, Frankopan, Baranović, dr. Magazin, Anipca in Barzetič. Zader 18. nov. Dalmatinsko namestništvo je izdalo komunikne, v katerem utemeljuje razpust občinskih svetov v Splitu in Šibeniku, ter pravi: Oblasti niso imele ničesar proti temu, da ljudstvo manifestira v prilog balkanskemu narodu. Oblasti pa so morale poseči vmes, ko so se te manifestacije izpremenile v demonstracije z državi sovražno tendenco. Ker so se te demonstracije vršile deloma pod patronanco občinskih zastopov in so ti zanemarjali svoje dolžnosti, skrbeti za mir in red, je morala vlada razpustiti občinska sveta, da tako prepreči vsako domnevanje, da bi bilo dalmatinsko prebivalstvo v zadnjem času popustilo v lojalnosti in v svojem dinastičnem čustvovanju.

ŠTAJERSKO.

V Murščaku-Novem sadu so bili pri občinskih volitvah izvoljeni slovenski kandidati.

V Loki pri Zidanem mostu so občinske volitve, kakor ve povedati "Slovenski Gospodar", na celi štiti razveljavljene.

Iz Konjic poročajo, da se je opeknel neki 4 leta stari dečko v Zrečah do smrti. Prelil se je nanj z ognjišča lonec kropla.

V Račah pod Mariborom je zgorelo dne 11. nov. zvečer gospodarsko poslopje posestnika Zrnka. Na pomoč so prihitele požarne brambe iz Frana, Hoč, Hottinje vasi in Podove, ki so zabranile, da niso zgorela še sosednja poslopja.

Pozor!

Rojake širom Zed, držav, kateri se niso naročili na "GLAS NARODA", vabimo sedaj k naročbi. VSAK DAN bomo prinašali vse važne vesti iz balkanskega bojišča,

a poleg čitva tudi SLIKE. Dnevne vesti so zelo zanimive in Slovenci se jako zanimajo za to vojno, v kateri se bore naši bratje.

"GLAS NARODA" DOBITE SKOZI ŠTIRI MESECE VSAK DAN IZVAN NEDELJ, AKO DOPOSLJETE

jeden dolar

kar je gotovo nizka cena za 104 do 105 listov. Upravištvo "Glasa Naroda", 82 Cortlandt St., New York City.

POZOR, ROJAKI!

Zaradi odhoda v staro domovino prodam vso hišno opravo, skoraj vse novo, kakor tudi čisto novi "Singer" šivalni stroj po jako nizki ceni.

S. Obrán, 199 Graham Ave., Brooklyn, (2-3-12) N. Y.

Kje je moj brat JANEZ VALENCIČ? Doma je iz Postonjske, fara Trnovo na Notranjskem. Pred petimi leti je odpotoval v Združene države in ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali najbolje je pa, da se mi sam oglasi, ker mu imam važnosti za poročati. — Anton Valencič, % Malleable Iron, Amherst, N. S., Canada.

Iščem svojega moža MIHAELA GOVEJKAR, kateri je odpotoval iz Trsta dne 27. julija. Torrej preteklo je že 4 mesece in jaz še nisem nič čula o njem, zato sem v hudih skrbeh, da se mu kaj prigodilo med potjo. Nameraval je potovati v Chicago in preje je bil pa 10 let v Clevelandu pod imenom Kovčič. On je velike in močne postave, sivih oči, rumenih las in brk, nad čelom mu je precej las že izpadlo, ima podolgast obraz z dolgim tankim nosom. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga javi uredništvu tega lista, ali pa naravnost meni: Marjana Govejkar, Dobračeva št. 64, pošta Štiri, Kranjsko, Austria. (30-11-9-12)

SVETOVNO KRONIKO s 23 slikami, med katerimi je razen drugih slik bodicega predsednika z družino, silke k popisu katastrofe "Titanica", slika žpana ljubljanskega dr. I. van Tavčarja, ter silke balkanskih knezov. Vseh slik je teh krasnih slik Svetovni kroniki 23, kakor zgoraj omenjeno, v vsem Kolektaru jih je pa 64.

ŠALA obsega šest strani z vsaj slikami. Vsako mora pripoznati, da je Kolektar za leto 1912 v resnici krasna knjiga, ki stane samo 20 centov. Za ta denar jo pošljemo tudi v staro domovino. Kolektar razpošiljamo sedaj, ne pozabiti, se sedaj naročiti nanj.

Naročila naslovite: GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. ali pa: FRANK SAKSER, 6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

MOHORJEVE KNJIGE za leto 1913

V zalogi imamo sledeče knjige: 1. Koledar za leto 1913. 2. Slovenske balade in romances. 3. Podobe iz misijonskih dežel. 4. Slovenske večernice, 66. zv. 5. Zgodovina slovenskega naroda, 2. zvezek. 6. Razne povesti. Te knjige lahko vsakdo dobi poštine prosto, dokler zaloga ne poide, ako nam dopošlje \$1.30. Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

ANGLEŠČINA.

Mi poučujemo že peto leto angleščino potom dopisovanja. Do bri uspehi. Lahka metoda. Učite se doma. Pouk lahko traja šest mesecev. Pišite po pojasnila še danes. Šolnina nizka. Slovenska Korespondenčna šola, 1380 E. 40th St., Cleveland, O.

Prejšnji naslov: 6119 St. Clair Ave., S. B. 10.

NAŠ GOSPODAR.

edini slovenski magazin v Ameriki. Izhaja na 32 straneh vsak mesec in večja za vse leto samo \$1.00. Prinaša podučne članke za gospodarstvo, gospodinjstvo, lepe povesti, razprave o naših gibanjih in zanimivosti iz celega sveta. Pošlji denar na: Naš Gospodar, 2616 S. Lawndale Avenue, (10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1913.

Devetnajsti letnik "Slovensko Amerikanskega Kolektara" za leto 1912, katerega je izdalo in založilo naše uredništvo, je izšel; prepričani smo, da bodo rojaki pridno segali po njem.

Kakor vsako leto, se je potrudilo naše uredništvo, da bi bilo ta Kolektar kar se tiče vsebine, ilustracij in oblike skrbno urejen, vreden sovostnik dosežaj iziših kolektarjev; zadovoljen bo vsak, kdor za narodi.

Koledar se odlikuje po bogati, raznovrstni, poučni in zabavni vsebini. Razen kolektarčnega dela obsega mnogo zelo zanimivih spisov. Popolna vsebina je sledeča:

Ob Novem letu. — Leto 1913. — Zakoniti prazniki z Združenih državah. — Spominski dnevi. — Poštne pristojbine. — Nekoliko statistike. — Tri zelo važne stvari: pravica volitve in glasovanja, kako pridobiti homestead, kako dobiti patent. — Določbe o potnih listih. — Primerjevanje topolmerov. — Avstrijski konzulati v Zdr. drž. — Konzulati Zdr. drž. v Avstro-Ogrski. — Plače vladarjev. — Kako so nastala imena severoamerikanskih držav. — Časovne razlike. — Naselniške določbe.

SLIKE IZ SVEMIRJA. (3 slike). Zanimiv spisa iz zvezdopisja. DRŽAVNI REŠILNI ZAVODI ZA RUDARJE. (3 slike). Zelo zanimivo. ZA OBLAST NA SREDZEMNEM MORJU. (5 slik). K. laško-turški vojni. Zanimivo za vsakoga. SLIKE IZ NAŠEGA ZVEZNEGA GLAVNEGA MESTA. (3 slike). Zelo zanimiv popis Washingtona, D. C. DAN DELA — LABOR DAY. (Zgodovinski spis). POTNE ČRTICE. (6 slik). Piše Frank Sakser. REVOLUCIONARNI ŠTRAJK. (4 slike). K. borbi tkalcev v Lawrence, Mass.

POVESTI: BISER. (5 slik.) Spisal Werner G. Smith, iz življenja londonskih sleparjev. Jako zanimiva povest. PRIPROSTI CLOVEK. Spisal Bret Harte, Amerikanska povest. Princ Cantacuzeme. — Iz življenja amerikanskih gentlemenov-zločincev. Anjuška. Poves iz Galicije. ZVEZDE V PRAPORU. — Slika iz zapada. ZLATO IN ŽELEZO. (5 slik). Povest iz amerikanskega zapada. V MEHIKANSKI KOČI. NENAMERAVANA REVOLUCIJA.

KRATKI SPISI POLJUDNE VSEBINE: Nekaj o letiki. — Prva pomoč v nezgodah. — Uporaba telefona v raznih državah. — Oremavost. — Gešte z največjim prometom. — Morski valovi. — Kako čistimo preproge. — Ljudsko štetje na Kranjskem. — Za hišo in dom. — Gospodarske drobtinice. — Pogodba za prevoznio v Ameriko iz leta 1817. — Mož—beseda. — Sadne in druge konzerve. — Za večjo varnost potovanja na morju. — Navadni in olivski kašeli. — Prvi dolar. — Zobje in zdravje. — Drobtinice.

Tazu navedenih članov in povesti vsebuje Kolektar obširno.

SVETOVNO KRONIKO s 23 slikami, med katerimi je razen drugih slik bodicega predsednika z družino, silke k popisu katastrofe "Titanica", slika žpana ljubljanskega dr. I. van Tavčarja, ter silke balkanskih knezov. Vseh slik je teh krasnih slik Svetovni kroniki 23, kakor zgoraj omenjeno, v vsem Kolektaru jih je pa 64.

ŠALA obsega šest strani z vsaj slikami. Vsako mora pripoznati, da je Kolektar za leto 1912 v resnici krasna knjiga, ki stane samo 20 centov. Za ta denar jo pošljemo tudi v staro domovino. Kolektar razpošiljamo sedaj, ne pozabiti, se sedaj naročiti nanj.

Naročila naslovite: GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. ali pa: FRANK SAKSER, 6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Kje je ANDREJ PRUDIČ, po domače Ferjanov iz Rakega? Pred 4. leti je bil pri meni v Ashtola, Pa., in potem je odšel nekam v državo Washington v mesto Seattle. Od takrat ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — Anton Drennik, Camp A. Conasanga, Tenn. (29-11-3-12)

POTREBUJE SE

50 do 100 livarjev za delati pri strugalnici. Trajno delo. Dobre plače. Nobene sitnosti. Dobra stanovanja.

Malleable Iron Co., (23-11-5-12) Terre Haute, Ind.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA. ZASTAVE, REGALJE, ZNAKE, KAPE PEČATE IN VSE POTREBSCINE ZA DRUSTVA IN JEDNOTE.

Delo prve vrste. Cene nizke.

F. KERŽE CO.

2616 S. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILL. SLOVENSKE CENIKE POSILJAMO ZASTONJ.

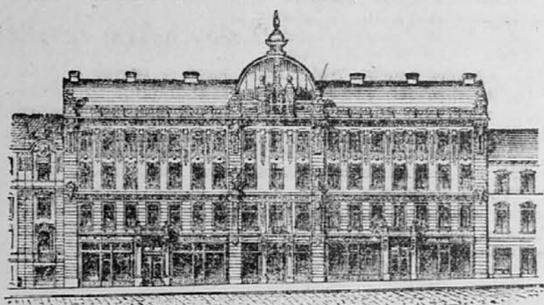
ZA BOŽIČ IN NOVO LETO

se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v stari domovini in jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le GOTOVE DENARJE; v tem oziru je najboljše, da se obrnejo v materinem jeziku na podpisane, kateri : : : : vse hitro in točno odredi. : : : :

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y. 6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E., CLEVELAND, O.

Največ denarja iz Amerike nalaga se v

MESTNI HRANILNICE LJUBLJANSKI

v Ljubljani v Prešerovi ulici št. 3, Kranjsko.

Denarni promet koncem leta 1911 je znašal nad . . 614.5 milijonov kron

Hranilnih vlog rad 42 milijonov kron.

Rezervnega zaklada nad 1,300.000 kron.

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka.

Nevdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjizice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina Ljubljanska z vsem premoženjem in vso davčno močjo. Izguba vložnega denarja je nemo-goča, ker je po prvih leti hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi izključena vsaka spekulacija z vložnim denarjem.

Zato vlagajo v to hranilnico sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev, župnišča cerkven, in občine občinski denar. Tudi iz Amerike se nalaga največ denarja v to hranilnico. Naš dopisnik v Zjed. državah je že več let

FRANK SAKSER

82 Cortlandt St., NEW YORK.

6104 St. Clair Ave., N. E., CLEVELAND, O.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo V LJUBLJANI, DUNAJSKA CESTA šte. 18

obrestuje hranilne vloge po čistih brez odbitka rentnega davka. 4 1/2 %

Naš zastopnik v Zed. državah je:

FRANK SAKSER

82 Cortlandt St., New York, N. Y. 6104 St. Clair Ave N. E., Cleveland, Ohio.

Rezervni zaklad nad pol milijona kron.

Stanje hranilnih vlog dvajset milijonov kron.

Slov. Delavska Podporna Zveza

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania, s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Präsident: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh.
Podpredsednik: JAKOB KOČIAN, Box 698, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VILJEM SITTER, Lock Box 57, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajnik: ALOJZIJ BAUDEK, Box 1, Dunlo, Pa.
Glavni blagajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, Box 2, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

I. nadzornik: FRANK BARTOL, Box 274, Thomas, W. Va.
II. nadzornik: ANDREJ VIDRIH, P. O. Box 528, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ BOMBACH, 181 E. 31st St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

I. porotnik: JOSIP SVOBODA, 638 Maple Ave., Johnstown, Pa.
II. porotnik: ANTON PINTAR, Box 204, Moon Run, Pa.
III. porotnik: MIHAEL KRIVEC, Box 124, Primero, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. M. BRALLIER, Grove St. Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, odzema njih uradniki, so uljudno prošni, po-
 bližati denar naravnost na blagajnika in nikogar drugega, vse dopise pa
 na glavnega tajnika.

V slučaju, da opazite društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali
 sploh kjeribodi v poročilih glavnega tajnika kake pomankljivosti, naj
 to nemudeno natančno na urad glavnega tajnika, da se v pribodnje po-
 pravil.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

:: Vladar sveta. ::

ROMAN.

Spisal Aleksander Dumas. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. Terček.

Španec je stopil k oknu, ki je imelo prost pogled proti za-
 padu. Gorske skale so segale prav do morja in kakih tisoč kora-
 kov od podnožja. "Gore hrepenenja" se je stegal v morje ozek
 zaliv podoben reki. In v tem zalivu je bila zasidrana pripravna
 jahta, ki je vzbudila v Don Lotario veliko občudovanje. Poleg
 nje je stal na valovih nepremično mal parnik.

"To je parnik?" je zaklicel Španec, "in to je vaš parnik?"
 "Na vsak način", je odgovoril prostodušno lord. "Ali je
 to mogoče kaj čudnega? Kaj ni v New Yorku dosti ljudi ki
 premorejo kar po pet, šest podobnih stvari?"

"Je že res", je momljala Španec, "pa to so trgovci, ki si ku-
 jejo s pomočjo ljudi denar, kdor ima pa kaj takega samo za za-
 bavo, mora biti silno bogat".

"Mogoče", je rekel lord tjavendan. "V resnici se ne spo-
 minjam koliko je stal ta parnik".

"Prišel sem sem, milord", je nadaljeval Španec, "s proš-
 njo, da me tudi vi enkrat obiščete na svojem domu; skoraj si ne
 upam; kaj vam hočem pokazati?"

"Ne govorite vendar tega", je rekel mirno lord. "pri vas
 se lahko veliko naučim. Sedaj imam sicer še preveč opravkov za
 posete, toda prosim poslušite se", je nadaljeval in pokazal na
 mizo z različnimi okrepili, katero je bil zamorec neslišno po-
 stavil v sobo.

"Se vedno ogledujete ladjo", se je nasmehnil lord.
 "Da, res je! Angleške zastave nima! Belo, rdeče, zeleno —
 "To so italjanske barve, katerim dajem prednost pred an-
 gleskimi in to po pravici, ker imam tudi v Italiji posestva in sem
 toškanski podanik. Nazadnje je že vseeno, kakšne so barve, sa-
 mo da so pravilne, to je glavna stvar!"

"Kaj se ne bojite za te krasne ladje, da jih pustite tako
 brez varstva?"

"Bal da bi se? Zakaj?"

"O, Vi še ne poznate dežele!" je zaklicel Španec, skoraj ves-
 sel da zamorec dati svojemu gostitelju dober svet. "Tukaj živimo
 več ali manj brez vsakih postav. Slaba roka mehikanske vlade
 ne sega do sem."

"Dobro, ravno zaradi tega sem se tudi tukaj nastanil", je
 rekel lord z mirnim smehljajem.

"V nekaterih slučajih je mogoče prijetno, v drugih pa zo-
 pet ne", je nadaljeval Španec. "Naši Španci, še manj pa severni
 Amerikanci, van gotovo ne bodo prizadeli ničesar hudega, bo-
 jim se pa vseeno, da ne bodete našli nekega jutra praznega za-
 liva. Razdalja je zadostna. Reparji so pri morju, še predno bi
 vi kaj zaslužili".

"Mogoče; ali tudi zato sem poskrbel!" se je nasmehnil
 lord.

"Kaj imate močno posadko na parniku?" je vprašal Don
 Lotario.

"Tega ne. Na parniku imam vsega skupaj šest mož, za si-
 lo jih je dovolj. Če bi se pa kedo hotel polastiti mojega pre-
 moženja imam več drugih pripomočkov, da si ga zagotovim.
 Ali ste že slišali kedaj o električnem telefonu?"

"Zdi se mi", je odgovoril Španec nekako v zadregi. "Ne-
 ka nova iznajdba, če se ne motim".

"Popolnoma nova", je rekel lord in pokimal zglavo. Tukaj
 sem naredil prvi poskus, ki je izpadel čisto povoljno. Kakor hit-
 ro bi stopil tujec na ladjo, mi naznajo in če bi bilo potreba,
 spustim lahko celo ladjo s pomočjo iznajdbe v zrak".

"Vi pa res mislite na vse! Toda na nekaj drugega vas ho-
 čem opozoriti. Varujte se Indijancev, mislim, da vas hočejo en-
 krat oboroženi obiskati".

"Prepričan sem, da mi rdečkožeci te dežele ne store nič-
 esar hudega, ker sem storil nekaj nekemu njihovemu poglavarju
 veliko uslugo", je rekel lord mirno.

"To še nikakor ni vse", je zaklicel Don Lotario, zahrbtni
 ljudje so".

"Hvala vam, Don Lotario!" je odvrnil lord Hope tako
 hladno in mirno, da se je mlad Španec od jeze ugriznil v ust-
 nice.

"Kaj vi ne pijete tega vina?" ga je vprašal pozneje.
 "Ne, jaz ne pijem splošno zelo malo", je odvrnil lord. "Za-
 radi tega se vam nikakor ni potreba vznemirjati. Mislim, da je
 vino dobro. Moj intendant pravi tako in se tudi razume na vino,
 ker ga spiže več kakor jaz. Kako se pa vam dopade?"

"Izvrstno!" je zaklicel Španec skoraj vesel, da sta začela
 govoriti o drugih stvareh. "Toraj se lahko zanesem na vas mi-
 lord, da me v resnici v prihodnje obiščete?"

"Da, to mislim", je odvrnil Don Lotario in še nikdar ni-
 sem —"
 "Moj intendant je zaradi mene lahko oženjen!" ga je pre-
 kinil lord smeje. "Ali si hočete še druge sobe ogledati?"
 "Z veseljem!"
 Lord je šel naprej in Španec mu je sledil skozi celo vrsto
 sob. Povsod se je čudil bogatstvu in krasoti posameznih pred-
 metov.
 Obstala sta pred umetnini, iz železa vlitimi stopnicami.
 "Ali hočete iti v mojo malo zvezdarno? Vrejena sicer še ni,
 pa vendar!"
 "Zvezdarna? Še nikdar nisem videl nič podobnega! Kras-
 no! Izvrstno!"

Španec je stopal za lordom. Štirioglat stolp v mauriškem
 slogu je služil za zvezdarno. Začuden je zaklicel, ko je zagledal
 svetle aparate, o katerih je toliko razumel kakor o kitajski drž-
 avni upravi. Lord si je prizadeval, da bi razložil Špancu pomen
 vsake posamezne stvari.

"Jenajte vendar!" je zaklicel nazadnje. "V glavi se mi je
 začelo vrteti. Moj Bog, šele sedaj vidim, kako sem neumen. Vi
 pa veste vse, vi ste desetkrat bogatejši od mene!"

"Toraj mislite, da je razum sorazmeren z bogatstvom."
 "Tega sicer ne, toda splošno mnenje je, da mi že dovolj
 znamo".

"Samo norec more kaj takega trdit!" je rekel lord manj
 hladno, kakor po navadi. Kje ste vi študirali?"

"Jaz?" je odvrnil Don Lotario. "Doma sem imel učitelja,
 potem dve leti v Mehiki in pol leta v New Orleansu. To je vse!"

"Le bi šli za nekaj let v London in Pariz!"

"Seveda, da bi šel!" ja zavzdihnil Don Lotario. "Toda se-
 daj je že prepozno".

"Prepozno? Koliko ste stari?" je vprašal Lord Hope.
 "Enoindvajset let".

"In to vi imenujete prepozno?" je zaklicel lord. "Dragi
 prijatelj, ko sem bil jaz star enoindvajset let sem bil še veliko
 bolj neveden kakor vi, toda ko sem spoznal, da leži še celo živ-
 ljenje pred menoj, sem se začel učiti".

To je bil resen odgovor in Don Lotario je sramežljivo po-
 vesil oči; vedel je, da ima lord prav.
 "S tem ste mi namignili, milord! Škoda, da ne morem sle-
 diti vašemu migljanju".

Zakaj ne? Ali ste priklenjeni na svojo haciendo? Ali vas
 ne morejo pogrešati?"

"Tega ne — toda jaz ljubim in se nameravam kmalu poro-
 čiti", je odvrnil Španec v zadregi in zarudel.

Ali je vsled zadrege, ali vsled rdečice postalo mehko, po na-
 vadi tako odločno lordovo oko? Dovolj, pazljivejšje ga je začel
 opazovati.

"Šele enoindvajset let? In vi si že upate?" je rekel lord.
 "Da, da, v tej deželi se zgodaj možijo".
 (Dalje prihodnjice.)

Phone 246.
FRANK PETKOVSEK,
 javni notar — Notary Public,
 715-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.
 PRODAJA fina vina, najbolje žganje te
 izvrstne smotke — patentovana idra
 vila
 PRODAJA vodne listice vseh prekomor-
 skih črt.
 POŠILJA denar v star krzj sanesljivo
 in poštano
 UPRAVLJA vse v notarski posel spada-
 joča dela.
 Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

Ali ste bolni?
 Ako trpite na kakih nepravilnosti želodeca, kakor:
 slabi tek, neredni odčitek, riganje, ako ste slabi, bleedi
 in ako Vaša kri ni čista naročite takoj jedno škatuljo
PARTOLA CUKERNIH TABLETOV,
 katera stane samo \$1.00 ter Vam zadostuje za več kot
 jeden mesec. Omenjeno zdravilo je od najboljših zdrav-
 nikov priporočeno kot najboljšje za označene bolezni;
 in da so v resnici neprekosljivi, kaže dejstvo, da se jih
 je v tem kratkem času že nad JEDEN MILIJON ška-
 tulj razprodalo.
 Dalje ako trpite na katerej drugi bolezni kakor:
 kašelj, reumatizem, trganje po udih, prsni, pljučni bo-
 lezni, bolezni jeter ali ledje, glavobol, izpadanje las, ali
 katera koli tajna spolna bolezen, ter ste že zastojni tro-
 šili denar, poskusite od najboljših zdravnikov priporo-
 čena zdravila svetovno znane lekarne PARTOS.
 Pisma naslovajte točno na:
The PARTOS PHARMACY
 160 2nd Ave., cor. 10th St., New York, N. Y.
 Slovenski ceniki se pošiljajo zastoj!

Velika zaloga vina in žganja.
Marija Grill
 Prodaja belo vino po ..... 70c. galon
 Črno vino po ..... 50c. " "
 Drobnik 4 galone za \$11.00
 Brinjavec 12 steklenic za \$12.00
 4 gal. (soček) za \$16.00
 Za obilno naročbo se priporoča
MARIJA GRILL,
 5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O

Velika zaloga vina in žganja.
Marija Grill
 Prodaja belo vino po ..... 70c. galon
 Črno vino po ..... 50c. " "
 Drobnik 4 galone za \$11.00
 Brinjavec 12 steklenic za \$12.00
 4 gal. (soček) za \$16.00
 Za obilno naročbo se priporoča
MARIJA GRILL,
 5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O

HARMONIKE
 bodisi zakoršnekolli vrste izdelujeta in
 popravljaj po najnižjih cenah, a delo
 trpežno in sanesljivo. V popravke sane
 sljivo vsako pošlje, ker sem te nad 16
 let takaj v tem poslu in sedaj v svojem
 lastnem domu. V popravke vziemem
 kranjske kakor vse druge harmonike te
 računam po delu kakoršno kdo zahteva
 brez nadaljnih vprašanj.
JOHN WENZEL,
 1017 E. 52nd St., Cleveland, O

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!
 Vsak potnik, kateri potuje skozi
 New York bodisi v stari kraj ali
 pa iz starega kraja naj obišče
PRVI SLOVENSKO-HRVATSKI HOTEL
AUGUST BACH,
 45 Washington St., New York,
 Corner Cedar St.
 Na razpolago so vedno čiste
 sobe in dobra domača hrana po
 nizkih cenah.

Hamburg-American Line.

 Redni prekooceanski promet iz
NEW YORKA DO HAMBURGA
 preko PLYMOUTH in CHEREBURG
 s dobro poznanimi parniki na dva vijaka:
 Kaiserin Auguste Victoria, America, Cincinnati
 Cleveland, President Lincoln, President Grant,
 Pennsylvania, Patricia, Pretoria itd.
 Veliki moderni parniki nudijo najboljše udobnost
 za primerno ceno; neprekosljiva kuhinja in
 postrežba.
 Opremljeni so z vsemi modernimi aparati.
Odhod iz New Yorka:
 PRESIDENT GRANT — odpl. 7. dec. ob
 9. dopol.
 KAISERIN AUGUSTE VICTORIA —
 odpluje 12. dec. ob 10. dopol.
 PENNSYLVANIA — odpl. 21. dec.
 ob 3. popl.
 Vozljo tudi v Sredozemsko morje
Hamburg-American Line.
 41-45 Broadway, New York City.
 Pisarne: Philadelphia, Boston, Pittsburg,
 Chicago, St. Louis, San Francisco.

Pozor, rojaki!

 Dobil sem iz
 Washingtona
 za svoje zdru-
 ženo, seriarno
 številko, ktera
 jamci, da so
 z n r a v i a
 prava in ko-
 ristna.
 Po dolgem
 času se mi je
 posrečilo iz-
 najti pravo
 Alpen link to
 roj in Pomado
 roj in sanad-
 nju in za rast
 las, kakoršne se do sedaj na svetu ni bilo, od kate-
 re moškim in ženstvim gosti in dolgi lasje resnično
 popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali,
 ker ne osiveli. Ravno tako možkim v 6. tednih
 krasni belki popolnoma zrastejo. Reumatizem v
 rokah nogah in krčevih v 8. dneih popolnoma oz-
 dravi. Kurja očena bradavica, potne noge in oze-
 bline se popolnoma odstranijo. Da je to resnice
 izkušni v 200. Pšitite po cenik katerega pošljite
 nazaj.
JAKOB VAHCIC
 P. O. Box 69 Cleveland, O.
 ZA SAMO 1 DOLAR DOBI-
 VATE "GLAS NARODA" SKO-
 ZI 4 MFSECE VSAK DAN.

RED STAR LINE.
 Plovitba med New Yorkom in Antwerpom
 Redna tedenska zveza potom poštinih parnikov z
 brzoparniki na dva vijaka.
LAPLAND 18,694 ton
FINLAND 12,185 ton
KROONLAND 12,185 ton
VADEKLAND 12,018 ton
ZEELAND 12185 ton.
 Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slovenzsko, Hrvatsko
 in Galicijo, kajti med Antwerpom in izmenovanimi deželami je dvojna direktna
 lesniška zveza.
 Posebno se še skrbi za udobnost potnikov medkrovi. Tretji razred onstoji
 malih kabin na 2, 4, 6 in 8 potnikov.
 Za nadaljne informacije, cene in vožnje listke obrnite se na nas

RED STAR LINE.
 1 No. 3 Broadway
 NEW YORK
 84 State Street,
 BOSTON, MASS.
 709 2nd Ave.,
 SEATTLE, WASH.
 11319 Walnut Street,
 PHILADELPHIA PA.
 1306 "F" Street, N. W.,
 WASHINGTON, D. C.
 219 St. Charles Street,
 NEW ORLEANS, LA.
 N. W. cor. Washington & LaSalle
 CHICAGO, ILL.
 600 Locust Street,
 ST. LOUIS, MO.
 205 McDermott Ave.
 WINNIPEG, MAN.
 319 Geary Street,
 SAN FRANCISCO, CAL.
 121 So. 3rd Street,
 MINNEAPOLIS, MINN.
 31 Hospital Street,
 MONTREAL, QUEB.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.
 Francoska parobrodna družba.
 Direktna črta
 do Havre, Pariza, Avrice, Inomosta in Ljubljane.
 Poštni Ekspres parniki so:
 "LA PROVENCE" "LA SAVOIE" "LA LORRAINE" "FRANCE"
 na dva vijaka na dva vijaka na dva vijaka na četiri vijaka

 Poštni parniki so:
 "CHICAGO" "LA TOURNAI" "ROCHAMBEAU" "NIAGARA"
 Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK,
 corner Pearl St., Chesbrough Building.
 Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih iz pristanišča 84 North River, N. Y.
 North River in ob sobotih pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.
 *LA SAVOIE 5. dec. 1912 *LA PROVENCE 26. dec. 1912
 *LA LORRAINE 12. nov. 1912 *LA TOURNAI 2. Jan. 1912
 *FRANCE 19. dec. 1912 *LA SAVOIE 9. Jan. 1912
POSEBNA PLOVITBA V HAVRE:
 Parnik *NIAGARA odpl. s pom. št. 57 dne 2. dec. 1912. ob 3. popl.
 Parnik *CHICAGO odpl. s pom. št. 57. dne 14. dec. ob 3. popl.
 Parnik *FLORIDE odpl. s pom. št. 57. dne 21. dec. ob 3. popl.
 Parnik *NIAGARA odpl. s pom. št. 57. dne 28. dec. 1912. ob 3. popl.
 Parniki z zvezda zastavomaj imajo po dva vijaka.
 Parniki z križem imajo po štiri vijaka.

Avstro - Amerikanska črta
 (preje bratje Cosulich)
 Najpripravnija in najcenejša parobrodna črta za Slovenzsko in Hrvatsko

 Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".
 Redna vožnja med New Yorkom, Trstom in Kefom.
 Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so sledeče:
 TRSTA \$38.00
 LJUBLJANE 31.00
 REKE 38.00
 ZAGREBA 84.00
 KARLOVOA 84.25
 Na Martha Washington stane \$2.00 več.
 II. RAZRED do
 TRSTA ali REKE: Martha Washington \$65.00, drugi \$60 do \$65.

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.